

Εφετείου Λάρισας: 603/2006
Πηγή: ΕΕΔ 66/2007, σελ. 338

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΑΤΥΧΗΜΑ – ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ – ΚΑΤΑΧΡΗΣΗ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Σοβαρός τραυματισμός εργαζομένου συνεπεία εργατικού ατυχήματος, το οποίο επήλθε εκ του γεγονότος ότι δεν τηρήθηκαν ικανά μέτρα ασφαλείας. – Κρίση περί μερικής συνυπαιτιότητας του παθόντος εργαζομένου. – Ειδικώς στην περίπτωση του εργατικού ατυχήματος, εάν δεν επήλθε θάνατος ή πλήρης διαρκής ανικανότητα του παθόντος, επιτρέπεται συμβιβαστική διευθέτηση της διαφοράς χωρίς όριο ως προς τις εκατέρωθεν υποχωρήσεις.- Η διευθέτηση όμως αυτή μπορεί εγκύρως να γίνει μόνο μέσω ιδιότυπου δικαστικού συμβιβασμού, δηλαδή υπό τον έλεγχο του ειρηνοδίκη (κατά τις διατάξεις των άρθρων 209-214 Κ.Πολ.Δ.).- Νομική φύση του ανωτέρω συμβιβασμού.- Συνεπάγεται την κατάργηση της εκκρεμοδικίας και τη δημιουργία εκτελεστού τίτλου, εάν όμως είναι άκυρος ως σύμβαση του ιδιωτικού δικαίου, δεν παράγει κανένα (ουσιαστικής ή δικονομικής φύσεως) αποτέλεσμα και δεν καταργεί τη δίκη.- Καταχρηστική άσκηση αξιώσεων από εργατικό ατύχημα.- Η εκ της Κ.Πολ.Δ. 281 σχετική ένσταση μπορεί να αντιταχθεί και κατά των αξιώσεων που απορρέουν από εργατικό ατύχημα, ιδιαιτέρως όταν έχει προηγηθεί άκυρος συμβιβασμός, παραίτηση ή άφεση, διότι στην περίπτωση αυτή ο συμβιβασμός κ.λπ. δεν εκλαμβάνεται ως έγκυρη δικαιοπραξία, αλλά συνεκτιμάται με άλλα κρίσιμα περιστατικά για την κρίση, εάν συντρέχει προφανής υπέρβαση των ορίων της Α.Κ. 281 για την άσκηση του οικείου δικαιώματος.

Κυριότερες διατάξεις: Ν. 551/1914 άρθρα 1 και επ. 3 και 14 Π.δ. 78/1980 άρθρα 11, 20 και 21. Κ.Πολ.Δ. άρθρα 209, 210 παρ. 1, 212 παρ.4, 213 και 904 παρ. 2γ'. Α.Κ. άρθρα 281 και 871 εδ. α'.

Πρόεδρος, ο πρόεδρος Εφετών, κ. Ζήσης Βασιλόπουλος
Εισηγητής, ο Εφέτης, κ. Γεωργ. Αποστολάκης
Δικηγόροι, οι κ.κ. Στέφ. Παντζαρτζίδης, Δήμ. Κρίτσanos

Ο ενάγων με την αγωγή του, την οποία απήθυνε ενώπιον του μονομελούς πρωτοδικείου Λάρισας κατά του εκκαλούντος και του Χ.Γ., ισχυρίσθηκε ότι από αμέλεια των εναγομένων κατά την εκτέλεση οικοδομικού έργου, στο οποίο απασχολούνταν με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, τραυματίσθηκε σοβαρά. Για τους λόγους αυτούς ζήτησε να υποχρεωθούν οι εναγόμενοι (εργοδότης και κύριος του έργου αντίστοιχα), εις ολόκληρον ο καθένας, να του πληρώσουν χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης 200.000 ευρώ με το νόμιμο τόκο από την επίδοση της αγωγής. Η υπόθεση εκδικάσθηκε αντιμωλία των διαδίκων και εκδόθηκε η προσβαλλόμενη υπ' αριθμ. 130/2005 απόφαση του ανωτέρω δικαστηρίου, με την οποία η αγωγή έγινε δεκτή κατά ένα μέρος. Ο δεύτερος εναγόμενος με την έφεσή του προσβάλλει την απόφαση αυτή και παραπονείται για κακή εφαρμογή του νόμου, αλλά και για εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων, ζητώντας να εξαφανισθεί ώστε η αγωγή να απορριφθεί εντελώς. Πρέπει λοιπόν να ακολουθήσει η ουσιαστική έρευνα των λόγων της έφεσης.

Από τις καταθέσεις των μαρτύρων (...) αποδείχθηκαν τα ακόλουθα: Ο ενάγων είχε προσληφθεί το Μάρτιο 2001 από τον πρώτο εναγόμενο Χ.Γ. με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας για να προσφέρει τις υπηρεσίες οικοδόμου στα έργα

αμμοκονιάματος που εκείνος ελάμβανε. Συγκεκριμένα θα παρείχε τις υπηρεσίες του τροφοδότη υλικού στη μηχανή αμμοκονιάματος. Στα πλαίσια της συμβάσεως αυτής απασχολήθηκε (μαζί με το υπόλοιπο συνεργείο) στην επί της οδού Λαταμίας* της Λάρισας νεόδμητη οικοδομή του δεύτερου εναγομένου, την ανέγερση της οποίας εκτελούσε μόνος του. Είναι πολιτικός μηχανικός και γι' αυτό συγχρόνως ήταν και ο επιβλέπων μηχανικός του έργου. Τα αμμοκονιάματα της οικοδομής αυτής είχε αναθέσει με σύμβαση έργου στον ομόδικό του εναγόμενο. Τον Οκτώβριο 2001 εκτελούνταν η δεύτερη φάση του έργου και συγκεκριμένα στη βόρεια πλευρά της οικοδομής που άρχιζε από την ταράτσα της διπλανής διώροφης οικοδομής. Στο κενό που μεσολαβούσε μεταξύ των δύο οικοδομών είχαν τοποθετήσει (ο Χ.Γ. και το συνεργείο του) μια λινάτσα για να μη ρυπαίνεται ο αντίστοιχος χώρος (εξωτερικό κλιμακοστάσιο) της όμορης οικοδομής. Πάνω όμως από τη λινάτσα είχαν τοποθετήσει και ένα μαδέρι, με το οποίο συνδέθηκαν οι άκρες των δυο οικοδομών. Μέσω αυτού του μαδεριού διέρχονταν το προσωπικό του εργολάβου Χ.Γ. για να μεταβούν στο μεταλλικό κριώμα που είχε κατασκευασθεί για τις εργασίες επίστρωσης του αμμοκονιάματος. Το κριώμα εκτείνονταν σε όλο το ύψος της νεόδμητης οικοδομής, αλλά ο Χ.Γ. και το προσωπικό του, αντί να ανεβαίνουν με αναρρίχηση στο τελευταίο επίπεδο του κριώματος, προτιμούσαν να μεταβαίνουν στο επίπεδο αυτό από την ταράτσα της διπλανής οικοδομής μέσω του προαναφερόμενου μαδεριού. Στις 8.10.2001 (08.10) ο ενάγων ήταν στο έδαφος στη μηχανή παρασκευής του αμμοκονιάματος, την οποία όφειλε να τροφοδοτεί με υλικό, όταν ο εργοδότης του έδωσε την εντολή να ανέβει στο ανώτατο επίπεδο του κριώματος και να βοηθήσει τα άλλα μέλη του συνεργείου σε κάποια εργασία. Ο ενάγων, όπως συνήθιζε και το άλλο προσωπικό του πρώτου εναγομένου, ανέβηκε στην ταράτσα της διπλανής οικοδομής και προσπάθησε μέσω του μαδεριού να φθάσει απέναντι στο κριώμα. Πάτησε όμως τη λινάτσα και από απροσεξία του έπεσε μέσα στο κενό από ύψος 2.70 μ. με αποτέλεσμα να τραυματισθεί σοβαρά. Μεταφέρθηκε στη Χειρουργική Κλινική του Π.Γ.Ν. Λάρισας και στις 10.10.2001 εισήχθη στη Μ.Ε.Θ. όπου παρέμεινε μέχρι τις 12.10.2001 με εικόνα πολλαπλών καταγμάτων σε σειρά (6^{ης}, 7^{ης} διπλό, 8^{ης} διπλό, 9^{ης} διπλό, 10^{ης} πλευράς δεξιά) και οξείας αναπνευστικής ανεπάρκειας. Έμεινε διασωληνωμένος για 20 ημέρες και στις 30.10.2001, αφού του έγινε τραχειοτομία, ξεκίνησε η διαδικασία της αφύπνισής του. Στις 6.11.2001 εμφάνισε απνοϊκό επεισόδιο και εικόνα ανακοπής και του έγινε καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση. Στις 1.11.2001 υποβλήθηκε σε σύγκλιση της τραχειοτομίας και σε χοληκυστεκτομή, ενώ σε όλο το διάστημα της νοσηλείας του υποβλήθηκε σε πρόγραμμα κινησιοθεραπείας και φυσιοθεραπείας. Στις 12.11.2001 σταθεροποιήθηκε η κατάστασή του και επανήλθε στη χειρουργική κλινική με υπολειπόμενη αριστερά κινητικότητα άνω και κάτω άκρου λόγω αγκύλωσης και εξήλθε στις 19.11.2001 συνεχίζοντας όμως την κινησιοθεραπεία κατ'οίκον. Στις 14.3.2002 νοσηλεύτηκε ξανά στο Β' Νοσοκομείο Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης με έντονη δυσκαμψία αγκώνα και της τραχείας. Διαπιστώθηκε δυσκαμψία γόνατος αριστερού και επασβέστωση έσω θυλακοσυνδεσμικού πνεύμονος. Συνέχισε πάλι εντατικά τη φυσιοθεραπεία. Η αρμόδια επιτροπή του ΙΚΑ, στο οποίο ήταν ασφαλισμένος, διαπίστωσε αναπηρία του σε ποσοστό 35%, ενώ από το Σεπτέμβριο 2004 πλέον επανήλθε στην εργασία του. Με βάση τα προαναφερόμενα περιστατικά συνυπαίτιοι για το ανωτέρω εργατικό ατύχημα είναι τόσο ο εκκαλών (ως προς τον οποίο μόνο ερευνάται η υπόθεση διότι ο – απλός – ομόδικός του δεν άσκησε έφεση), όσο και ο εφεσίβλητος. Ο πρώτος ως κύριος του έργου, αλλά και επιβλέπων μηχανικός αυτού είχε την αυτοτελή υποχρέωση, αφού οι εργαζόμενοι στην οικοδομή του και συγκεκριμένα στο συνεργείο αμμοκονιαμάτων, χρησιμοποιούσαν για την διέλευση τους την ταράτσα της διπλανής οικοδομής, να καλύψει το κενό που υπήρχε

με αμετακίνητο και στερεό σανίδωμα έτσι ώστε η μετάβαση να γίνεται ασφαλώς και να μην αρκестθεί στην τοποθέτηση ενός μόνο μαδεριού διότι αυτό δεν συνιστούσε ικανό μέτρο ασφαλείας (άρθρα 11, 20, 21 π.δ. 78/1980). Ο παθών ενάγων είναι και αυτός συνυπαίτιος για το ατύχημά του διότι, αν και γνώριζε την ύπαρξη του κενού, καθώς και ότι η λινάτσα που τοποθετήθηκε δεν συνιστούσε ασφαλές επίπεδο εργασίας, αλλά ήταν μόνο μέτρο προφυλακτικό του κάτω χώρου από τους ρύπους των αμμοκονιαιμάτων, εν τούτοις πάτησε εντελώς απρόσεκτα πάνω σ' αυτήν και όχι στο μαδέρι που συνέδεε την ταράτσα με το τελευταίο επίπεδο του κριώματος και βρέθηκε έτσι στο κενό. Το δικαστήριο, συγκρίνοντας τις παραλείψεις κάθε μέρους ανάλογα με τη σπουδαιότητά τους, κρίνει ότι τον μεν παθόντα ενάγοντα βαρύνει ποσοστό συνυπαιτιότητας 30%, τον δε εκκαλούντα εναγόμενο ποσοστό 70%. Συνεπώς ο ισχυρισμός του εναγομένου εκκαλούντος ότι αποκλειστικά υπαίτιος για το ατύχημα ήταν ο ίδιος ο παθών, καθώς και ο αντίστοιχος του ενάγοντος ότι αποκλειστικά υπαίτιος ήταν ο εναγόμενος, πρέπει να απορριφθούν ως ουσιαστικά αβάσιμοι. Πρέπει όμως να γίνει δεκτή η ένσταση συνυπαιτιότητας του παθόντος που πρότεινε ο εναγόμενος, όχι όμως κατά ποσοστό 90%, όπως αυτός ισχυρίζεται, αλλά κατά το προαναφερόμενο ποσοστό (30%). Η εκκαλούμενη, αναφορικά με την υπαιτιότητα, έκρινε τα ίδια. Συνεπώς ορθά εκτίμησε τις αποδείξεις και δεν έσφαλε. Γι' αυτό οι σχετικοί αντίθετοι λόγοι της εφέσεως και της αντεφέσεως πρέπει να απορριφθούν ως ουσιαστικά αβάσιμοι.

Στο άρθρο 14 παρ. 1 του ν. 551/1915 ορίζεται ότι κάθε συμφωνία που αντίκειται αμέσως ή εμμέσως στις διατάξεις του νόμου αυτού είναι άκυρη εφόσον μειώνει τις υποχρεώσεις του εργοδότη. Κατά τη δεύτερη όμως παράγραφο του ίδιου άρθρου επιτρέπεται συμβιβασμός υπό τους όρους ότι: α) ενεργείται μόνο «δια του ειρηνοδίκου» και β) στις περιπτώσεις 1 και 5 του άρθρου 3 του νόμου αυτού (δηλαδή όταν επήλθε θάνατος ή πλήρης διαρκής ανικανότητα για εργασία) το ποσό του συμβιβασμού δεν μπορεί να είναι μικρότερο εκείνου που δικαιούται ο ενάγων παρά μόνο έως 15%. Η διάταξη παραπέμπει ήδη στα άρθρα 209 έως 214 του Κ.Πολ.Δ. που ορίζουν, μεταξύ άλλων, ότι ο ειρηνοδίκης εξετάζει μαζί με τους ενδιαφερομένους ολόκληρη τη διαφορά, εκτιμά ελεύθερα τα διάφορα πραγματικά περιστατικά και μπορεί να συλλέγει αποδείξεις και γενικά ενεργεί οποιαδήποτε πράξη για να διευκρινιστεί η διαφορά (άρθρο 210 παρ.1), ότι ο συμβιβασμός έχει όλα τα αποτελέσματα του δικαστικού συμβιβασμού (άρθρο 212 παρ.4) και ότι δεν γίνεται απόπειρα συμβιβασμού και θεωρείται ότι δεν υποβλήθηκε ποτέ η αίτηση συμβιβαστικής επέμβασης αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του ουσιαστικού δικαίου για να είναι έγκυρος ο συμβιβασμός (άρθρο 213). Εξάλλου, κατά το άρθρο 871 εδ.α' Α.Κ. με τη σύμβαση του συμβιβασμού οι συμβαλλόμενοι διαλύουν με αμοιβαίες υποχωρήσεις μια φιλονικία τους ή μια αβεβαιότητα για κάποια έννομη σχέση. Από το συνδυασμό των διατάξεων αυτών συνάγεται ότι ειδικά στην περίπτωση εργατικού ατυχήματος κατά την έννοια των άρθρων 1 και 3 του ν. 551/1915, εφόσον δεν επήλθε θάνατος ή πλήρης διαρκής ανικανότητα του παθόντος, συγχωρείται η συμβιβαστική διευθέτηση της διαφοράς χωρίς όριο ως προς τις εκατέρωθεν υποχωρήσεις. Για την αντιστάθμιση όμως της προφανούς διακινδυνεύσεως των συμφερόντων του παθόντος ως οικονομικά ασθενέστερου μέρους, η διευθέτηση αυτή μπορεί να γίνει μόνο με τον προαναφερόμενο ιδιότυπο δικαστικό συμβιβασμό, δηλαδή υπό τον έλεγχο του ειρηνοδίκη. Ο συμβιβασμός αυτός, όπως και κάθε δικαστικός συμβιβασμός έχει διφυή χαρακτήρα, αποτελεί δηλαδή σύμβαση του ιδιωτικού δικαίου με έννομο αποτέλεσμα τη διάλυση της έριδας ή αβεβαιότητας για την επίδικη έννομη σχέση, και μαζί διαμορφωτική διαδικαστική πράξη που έχει έννομες συνέπειες την κατάργηση της εκκρεμοδικίας και τη

δημιουργία εκτελεστού τίτλου (άρθρο 904 παρ. 2γ Κ.Πολ.Δ.). Αλλά ο δικαστικός συμβιβασμός δεν παράγει κανένα (ουσιαστικής ή δικονομικής φύσεως) έννομο αποτέλεσμα και δεν καταργεί τη δίκη, αν είναι άκυρος ως σύμβαση του ιδιωτικού δικαίου (Εφ. Πειρ. 548/1994 Αρχ. Ν. 1995, σελ 23, Εφ.Πειρ. 1179/1987 Πειρ. Νομ. 1987, σελ 295, Μαστρογαμβράκη, Σταθοπούλου-Γεωργιάδη Α.Κ., άρθρο 871 αριθμ. 8. Βλ. όμως και Εφ. Θεσσ. 755/2000 ΑρχΝ 2002, σελ. 41 και Εφ. Κρ. 2224/1987 Αρμ. 1987, σελ. 310 που δέχονται ότι, αν πρόκειται για απαιτήσεις του κοινού δικαίου, όπως η χρηματική ικανοποίηση, μπορεί να γίνει και εξώδικος συμβιβασμός). Εν προκειμένω, στις 3.2.2004, όταν η υγεία του ενάγοντος είχε ήδη αποκατασταθεί, οι διάδικοι συνήψαν με την πρωτοβουλία του ενάγοντος εγγράφως εξώδικο συμβιβασμό, με τον οποίο διέλυσαν με αμοιβαίες υποχωρήσεις τη φιλονικία τους για το ζήτημα ποιος είναι ο υπαίτιος για το ατύχημα και κατά πόσο ο ενάγων διατηρεί εναντίον του εργοδότη του και του κυρίου της οικοδομής κάποια απαίτηση εξ αιτίας του τραυματισμού του, δεδομένου ότι ειδικά ο εκκαλών αρνούσαν ότι τον βάρυνε κάποια υπαιτιότητα για το ατύχημα. Ο ενάγων όμως τον πλησίασε και του πρότεινε να συμβιβασθούν έτσι ώστε να λάβει ως αποζημίωση συνολικά 12.000 ευρώ. Για να τον πείσει μάλιστα τον διαβεβαίωσε ότι και ο άμεσος εργοδότης του Χ.Γ. συμφωνεί και δέχεται να καταβάλλει το μισό ποσό. Αυτό το έπραξε για να τον πείσει να προχωρήσει στο συμβιβασμό γιατί ήξερε ότι δεν θα δεχόταν να πληρώσει μόνος του 12.000 ευρώ. Μάλιστα για το λόγο αυτό είχε έλθει σε προηγούμενη συνεννόηση με τον εργοδότη του Χ.Γ., ο οποίος διαβεβαίωσε τον εκκαλούντα-εναγόμενο ότι ήδη έχει καταβάλλει το μερίδιό του (6.000 ευρώ) και ότι συνεπώς με την καταβολή των υπόλοιπων 6.000 ευρώ από τον εκκαλούντα θα ικανοποιούνταν πλήρως ο ενάγων και δεν θα είχαν άλλες δικαστικές περιπέτειες. Η διαβεβαίωση, όμως, αυτή του ενάγοντος και του Χ.Γ., ο οποίος σημειωτέον δεν άσκησε έφεση κατά της πρωτόδικης αποφάσεως, ήταν προσχηματική και ψευδής διότι ο Χ.Γ. ούτε είχε καταβάλλει την αναλογία του ούτε σκόπευε να την καταβάλλει διότι πρόθεση και των δυο ήταν να πεισθεί ο εκκαλών να πληρώσει 6.000 ευρώ, με τα οποία ο ενάγων θεωρούσε τον εαυτό του απόλυτα ικανοποιημένο. Έτσι στις 3.2.2004 τα τρία εμπλεκόμενα μέρη κατάρτισαν το από 3.2.2004 «ιδιωτικό συμφωνητικό-εξοφλητική απόδειξη», με το οποίο καθορίστηκαν συμβιβαστικά οι απαιτήσεις του ενάγοντος από τον τραυματισμό του σε 12.000 ευρώ. Μάλιστα ορίστηκε ότι μετά από καταβολή 6.000 ευρώ, για το οποίο ο εκκαλών-εναγόμενος εξέδωσε μια τραπεζική επιταγή 5.900 ευρώ με ημερομηνία εκδόσεως 9.2.2004, το ποσό της οποίας εισέπραξε ο ενάγων από την πληρώτρια Τράπεζα Omega Bank. Ωστόσο, λίγες ημέρες πριν από την εκδίκαση της κατά των εναγομένων κατηγορίας για τον τραυματισμό του ενάγοντος ενώπιον του Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Λάρισας, ο ενάγων μετέβαλε γνώμη και αξίωσε (για να καταθέσει ευνοϊκά) να λάβει και από τον Χ.Γ. άλλα 6.000 ευρώ, όσα δηλαδή αναληθώς είχαν και οι δυο δηλώσει στον εκκαλούντα-εναγόμενο ότι είχαν καταβληθεί. Μεθοδεύτηκε λοιπόν η αναβολή της ποινικής δίκης και ενόψει της απαιτήσεως αυτής ο Χ.Γ. αναγκάστηκε και κατέβαλε στον ενάγοντα άλλα 2.000 ευρώ σε μετρητά (24.5.2004) και για το υπόλοιπο ποσό αποδέχθηκε μια συναλλαγματική 4.000 ευρώ εκδόσεως του ενάγοντος πληρωτέα 24.6.2004 σε διαταγή του που ωστόσο ο Χ.Γ. δεν την πλήρωσε. Μετά από την εξέλιξη αυτή ο ενάγων υπαναχώρησε από το σύνολο της συμβιβαστικής συμφωνίας και (υποστηρίζοντας πλέον την αβάσιμη εκδοχή ότι οδηγήθηκε στο συμβιβασμό αυτό διότι οι εναγόμενοι εκμεταλλεύτηκαν τις πειστικές οικονομικές του ανάγκες) άσκησε εναντίον τους υπό την κρίση αγωγή ζητώντας, πλέον των όσων πράγματι έλαβε, και άλλα 200.000 ευρώ ως χρηματική ικανοποίηση. Ο παραπάνω όμως ισχυρισμός του για τον συμβιβασμό που είχε γίνει δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα, αφού αυτός, σε συνεργασία

με το Χ.Γ., με τον οποίο στην αρχή συνέπλεε, μεθόδευσε τη συνομολόγησή του. Ωστόσο ο συμβιβασμός αυτός, αν και οι ουσιαστικές προϋποθέσεις του άρθρου 871 Α.Κ. συνέτρεχαν, είναι σύμφωνα και με τις προαναφερόμενες αιτιολογίες άκυρος και κανένα δικαίωμα ή υποχρέωση δεν γεννά, διότι δεν έγινε κατά το νόμιμο τρόπο, δηλαδή ενώπιον του αρμόδιου ειρηνοδίκη. Γι'αυτό η ένσταση του εκκαλούντος-εναγομένου ότι από τον ανωτέρω συμβιβασμό γεννήθηκε υπέρ αυτού ανατρεπτική ένσταση κατά της βασιμότητας της αγωγής ώστε το δικαστήριο να οφείλει να εκδώσει απόφαση σύμφωνη με το περιεχόμενο του συμβιβασμού, δεν είναι νόμιμη και πρέπει να απορριφθεί διότι η θεμελίωση μιας τέτοιας ενστάσεως που όντως παρέχει ο εξώδικος συμβιβασμός προϋποθέτει έγκυρο συμβιβασμό. Επομένως, η εκκαλούμενη, η οποία απέρριψε την ανωτέρω ένσταση ως μη νόμιμη με τις ίδιες αιτιολογίες, δεν έσφαλε, αλλά ορθά ερμήνευσε και εφάρμοσε το νόμο. Γι'αυτό και ο δεύτερος λόγος της εφέσεως, με τον οποίο ο εναγόμενος υποστηρίζει τα αντίθετα, πρέπει να απορριφθεί ως ουσιαστικά αβάσιμος.

Ωστόσο, με βάση τα ανωτέρω περιστατικά, η άσκηση της υπό κρίση αγωγής από τον ενάγοντα κατά του εκκαλούντος υπερβαίνει προφανώς τα όρια που επιβάλλονται από την καλή πίστη και τα χρηστά ήθη και συνεπώς είναι καταχρηστική (άρθρο 281 Α.Κ.) διότι κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, για να θεωρηθεί η άσκηση του δικαιώματος ως καταχρηστική, θα πρέπει η προφανής υπέρβαση των θεσπιζόμενων μ'αυτήν αντικειμενικών κριτηρίων να προκύπτει από την προηγηθείσα συμπεριφορά του δικαιούχου ή από την πραγματική κατάσταση που δημιουργήθηκε ή τις περιστάσεις που μεσολάβησαν ή από άλλα περιστατικά, τα οποία, χωρίς κατά νόμο να εμποδίζουν τη γέννηση ή να συνεπάγονται την απόσβεση του δικαιώματος, καθιστούν μη ανεκτή τη μεταγενέστερη άσκησή του, κατά τις περί δικαίου και ηθικής αντιλήψεις του μέσου κοινωνικού ανθρώπου (Ολ. Α.Π. 17/1995, 19/1998). Εν προκειμένω, από την προεκτεθείσα συμπεριφορά του ενάγοντος, ο οποίος επιδίωξε τον ανωτέρω – έστω άκυρο για τυπικό λόγο – συμβιβασμό, μάλιστα κάτω από απατηλές για τον εκκαλούντα συνθήκες, σε συνδυασμό με τη σαφώς δηλωμένη ικανοποίησή του έναντι του εκκαλούντος εναγομένου με τη λήψη των 6.000 ευρώ, δημιουργήθηκε στον τελευταίο η εύλογη πεποίθηση ότι θα αρκεσθεί στο ποσό αυτό και δεν θα επιδιώξει με αγωγή περαιτέρω χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης για τον τραυματισμό του, με αποτέλεσμα και επαχθείς συνέπειες να δημιουργούνται σε βάρος του εναγομένου και η μεταγενέστερη άσκηση της υπό κρίση αγωγής να μην είναι ανεκτή κατά τις περί δικαίου και ηθικής αντιλήψεις του μέσου κοινωνικού ανθρώπου. Άλλωστε, η ένσταση του άρθρου 281 Α.Κ. μπορεί να αντιταχθεί και εναντίον δικαιωμάτων που πηγάζουν από τις διατάξεις δημοσίας τάξεως του Εργατικού Δικαίου, ιδιαίτερα όταν έχει προηγηθεί άκυρος συμβιβασμός, παραίτηση ή άφεση διότι στην περίπτωση αυτή ο συμβιβασμός κ.λπ. δεν εκλαμβάνεται ως έγκυρη δικαιοπραξία, αλλά συνεκτιμάται με άλλα κρίσιμα περιστατικά για την κρίση περί του αν συντρέχει προφανής υπέρβαση των ορίων που διαγράφει το άρθρο 281 Α.Κ. για την άσκηση του δικαιώματος (Α.Π. 1689/1990 ΕΕΝ 1991, σελ. 730). Ο ενάγων επικαλέσθηκε ενώπιον του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου τα ανωτέρω περιστατικά και ζήτησε την απόρριψη της αγωγής κατά το άρθρο 281 Α.Κ. Έπρεπε λοιπόν η ανωτέρω ένσταση να γίνει δεκτή ως νόμιμη και βάσιμη και να απορριφθεί η αγωγή ως προς τον εκκαλούντα. Η εκκαλούμενη απόφαση, αντίθετα, έκρινε την ένσταση αυτή, την οποία ο ενάγων επαναφέρει με τον τρίτο λόγο της εφέσεως, ως μη νόμιμη και την απέρριψε διότι «πέρα από την ακυρότητα του επικαλούμενου από τον εναγόμενο εξώδικου συμβιβασμού, σε περίπτωση εργατικού ατυχήματος είναι άκυρη κάθε συμφωνία εφόσον μειώνει τις αξιώσεις του παθόντος, όπως είναι αυτή που επικαλείται ο εναγόμενος». Εν τέλει επιδίκασε στον ενάγοντα

χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης άλλα 19.956 ευρώ επί πλέον των 7.900 ευρώ που ήδη είχε λάβει στα πλαίσια του «συμβιβασμού». Κρίνοντας όμως έτσι, δεν εφάρμοσε ορθά το νόμο, διότι η ένσταση του εναγομένου ήταν νόμιμη, αφού όπως προαναφέρθηκε η ένσταση του άρθρου 281 Α.Κ. μπορεί να αντιταχθεί και εναντίον δικαιωμάτων που πηγάζουν από τις διατάξεις δημοσίας τάξεως του Εργατικού Δικαίου, ιδιαίτερα όταν έχει προηγηθεί άκυρος συμβιβασμός, παραίτηση ή άφεση δεδομένου ότι στην περίπτωση αυτή ο συμβιβασμός κ.λπ. δεν εκλαμβάνεται ως έγκυρη δικαιοπραξία, αλλά συνεκτιμάται με άλλα κρίσιμα περιστατικά για την κρίση περί του αν συντρέχει προφανής υπέρβαση των ορίων που διαγράφει το άρθρο 281 Α.Κ. για την άσκηση του δικαιώματος. Πρέπει λοιπόν ο τελευταίος λόγος της εφέσεως του εναγομένου, με τον οποίο παραπονείται για κακή εφαρμογή του νόμου αναφορικά με την απόρριψη της ενστάσεώς του ως μη νόμιμης, να γίνει δεκτός ως ουσιαστικά βάσιμος, και να εξαφανισθεί η εκκαλούμενη. Η αντέφεση του ενάγοντος πρέπει να απορριφθεί. Στη συνέχεια το δικαστήριο να κρατήσει την υπόθεση και να δικάσει την υπόθεση στην ουσία της, απορρίπτοντας την αγωγή ως καταχρηστική ως προς το δεύτερο εναγόμενο.